

כלי מחקר זה נלקח מתוך **מאגר כלי המחקר** של קרן שלם התומכת במחקר שמטרתו שיפור איכות החיים של אנשים עם מוגבלויות והסובבים אותם.

כלי המחקר הינם גרסאות אשר נעשה בהן שימוש על ידי החוקרים עצמם ולכן יתכנו אי התאמות בין פרטי הכלי המקורי לבין הפרטים המתוארים במאגר.

כל המעוניין להשתמש באחד מכלי מחקר מתבקש לפנות לחוקר שערך את המחקר הרלבנטי ולוודא את אישור השימוש בכלי מבחינת זכויות יוצרים.

לקרן שלם אין זכויות על הכלים המוזכרים באתר זה.

ניתוח כלי מחקר

שם כלי המחקר

שאלון לאנשים עם מש"ה בנושא סוגיית האתיקה במחקר

שנה ומחבר

פוחת (בעברית) בשנת: 2023, על ידי: פרופ' אורלי שפירא-לשצ'ינסקי

מטרת כלי המחקר

לבחון את סוגיית האתיקה במחקרים מזווית הראייה של אנשים עם מש"ה

סוג כלי המחקר

שאלון ראיון

אוכלוסיית היעד

אנשים (בוגרים) עם מש"ה

אופי הדיווח

אנשים עם מש"ה משיבים לשאלות המראיין

מבנה כלי המחקר

כל השאלון ראיון בנוי משאלות בנושא האתיקה שמיועדות ספציפית לאנשים עם מש"ה עצמם

סוג סולם המדידה

שאלות פתוחות או 2-3 אפשרויות בחירה

סוג הפריטים בכלי המחקר

שאלות פתוחות או 2-3 אפשרויות בחירה

אורך כלי המחקר

6 שאלות מרכזיות ולכל שאלה מספר סעיפים

תוקף ומהימנות

לא דווח

רשימת מחקרי קרן שלם אשר עשו שימוש בכלי

1. אתיקה מחקרית: לקראת פיתוח עקרונות מקצועיים וקווים מנחים לעריכת מחקרים בקרב אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית. אורלי שפירא-לשצ'נסקי, 2023, אוניברסיטת בר אילן.
מק"ט מס' 890-182-2019 [קישור לפריט באתר קרן שלם](#)<

לשימוש פנימי – מיקום במאגר כלי המחקר של הקרן

כלי מחקר < כלים העוסקים באימפקט של תמיכות קרן שלם < פיתוח ידע מקצועי והכשרות < שאלון לאנשים עם מש"ה בנושא סוגיית האתיקה במחקר

כלי מחקר המותאמים לאדם עם מש"ה < הנגשה ונגישות < הנגשה קוגניטיבית והנגשת מידע < שאלון לאנשים עם מש"ה בנושא סוגיית האתיקה במחקר

קישורים שימושיים

[לפריט המלא באתר הקרן](#)<

[למאגר מחקרי הקרן](#)<

[למאגר כלי המחקר באתר הקרן](#)<

שאלון לאנשים עם משי"ה (בפישוט לשוני) לבחינת סוגיית האתיקה במחקר

(אורלי שפירא-לשצ'ינסקי, 2023)

משרד הרווחה
והביטחון
החברתי

קרן
שזם
מאפשרת - מחברת - אחוזת

אוניברסיטת
בר-אילן
Bar-Ilan University

שאלון ראיון בפישוט לשוני

לבחינת סוגיית האתיקה במחקר

במחקר, החוקרים מנסים ללמוד משהו חדש.
החוקרים (האנשים שעושים את המחקר) שואלים אנשים שאלות.
לאנשים האלה קוראים משתתפים במחקר.
אחר כך, החוקרים לומדים מהתשובות של המשתתפים במחקר.
כך, אפשר ללמוד איך לעשות דברים טוב יותר בנושא של המחקר.

לדוגמה, יש מחקר בנושא של לגור בהוסטל.
במחקר, החוקרים רוצים ללמוד אם אנשים אוהבים לגור בהוסטל או בדירות עצמאיות.
החוקרים שואלים את המשתתפים שאלות.
החוקרים לומדים מהמשתתפים במחקר: איפה המשתתפים אוהבים לגור.
אחר כך, החוקרים מפרסמים את (מספרים על) המחקר שלהם.

שאלה: למה חוקרים עושים מחקר?

[למראיין: אם המרואיין לא הבין מה זה מחקר, לנסות להבהיר שוב.]

אם המרואיין לא מבין, לסיים את המפגש -]

סיימו.

תודה רבה שענית על השאלות.

[למראיין: אם המרואיין הבין מה זה מחקר, להמשיך לשאלות -]

היום, אני רוצה לשמוע מה אתה חושב על זה שאתה, או אנשים כמוך, ישתתפו במחקר.

1. האם אתה חושב שזה טוב שאנשים כמוך ישתתפו במחקר?

כן

לא

למה זה [טוב/לא טוב, לפי התשובה של המרואיין] שאנשים כמוך ישתתפו במחקר?

[אם המרואיין ענה על שאלה 1 כן -]

יש אנשים שחושבים שזה לא טוב שאנשים כמוך ישתתפו במחקר.

מה לא טוב בזה שאנשים כמוך ישתתפו במחקר?

[אם המרואיין ענה על שאלה 1 לא -]

יש אנשים שחושבים שזה טוב שאנשים כמוך ישתתפו במחקר.

מה טוב בזה שאנשים כמוך ישתתפו במחקר?

2. מה אתה חושב על המקרה הבא:

יש מחקר חשוב, שיכול ללמד אותנו דברים חשובים.

אבל, המחקר יכול לעשות משהו לא נעים למשתתפים.

לדוגמה:

• יש מחקר שמדברים בו על נושאים עצובים.

לכן, יכול להיות שלמשתתפים במחקר יהיה אחר כך מצב רוח לא כל כך טוב.

• יש מחקר שלוקח הרבה זמן.

לכן, המשתתפים במחקר יכולים להפסיד זמן חופשי.

האם אתה חושב שכדאי להציע לכל האנשים להשתתף במחקר שאולי עושה לא נעים?

כן

לא

יש אנשים מיוחדים שכדאי לא להציע להם להשתתף במחקר שיכול לפגוע בהם?

כן

לא [למראיין – עבור לשאלה 3]

[מראיין: אם המרואיין ענה כן, המשך לשאל -]

לאיזה אנשים כדאי לא להציע להשתתף במחקר כזה?

3. מה צריך לעשות, או להגיד, כדי שאדם שמשתתף במחקר

ירגיש נעים ובטוח?

[למראיין: אם מתקשה לענות, אפשר להיעזר בשאלות הבאות שמתארות פעולות שיכולות לסייע

-]

הנה כמה דרכים כדי שאדם שמשתתף במחקר ירגיש נעים ובטוח.

תגיד לי בבקשה, מה אתה חושב שיכול לעזור:

א. החוקר מספר למשתתף מה יקרה במחקר

האם זה יכול לעזור?

כן

לא

ב. החוקר שואל את המשתתף אם הוא מסכים להשתתף במחקר

האם זה יכול לעזור?

כן

לא

ג. החוקר אומר למשתתף בהתחלה של המפגש שאפשר להפסיק להשתתף במחקר מתי

שרוצים

האם זה יכול לעזור?

כן

לא

ד. החוקר מזכיר למשתתף באמצע המפגש שאפשר להפסיק להשתתף במחקר מתי שרוצים

האם זה יכול לעזור?

כן

לא

ה. למשתתף יש כרטיס אדום.

המשתתף מרים את הכרטיס האדום כשהמשתתף לא רוצה להשתתף במחקר יותר.

האם זה יכול לעזור?

כן

לא

ו. אדם שהמשתתף סומך עליו (למשל: בן משפחה, מדריך) נמצא בחדר בזמן שהחוקר שואל את המשתתף שאלות. כך, האדם הזה יכול להגיד לחוקר להפסיק את השאלות כשמשהו לא מתאים.

האם זה יכול לעזור?

כן

לא

ז. משהו אחר?

מה יכול לעזור לאדם שמשתתף במחקר להרגיש נעים ובטוח?

4. עכשיו, אני רוצה לשאול אותך על דברים שיכולים לעזור לך להשתתף במחקר

מה אפשר לעשות כדי שיהיה לך קל להשתתף במחקר?

[למראיין: אם מתקשה לענות, אפשר להיעזר בשאלות אלה שמתארות דרכי הנגשה שיכולות

לסייע -]

הנה כמה דרכים לעזור להשתתף במחקר.

תגיד לי בבקשה, מה יכול לעזור לך להשתתף במחקר:

א. לדבר בשפה פשוטה וברורה

האם זה יכול לעזור?

כן

לא

ב. להשתמש בתמונות גדולות וברורות של הנושאים שמדברים עליהם במחקר

האם זה יכול לעזור?

כן

לא

ג. לעשות הפסקה

האם זה יכול לעזור?

כן

לא

ד. להיפגש במקום שאתה מכיר

האם זה יכול לעזור?

כן

לא

ה. לשאול אותך את השאלות בשפה אחרת.

למשל : רוסית, ערבית, שפת הסימנים.

האם זה יכול לעזור?

כן

לא

ו. שמישהו שאתה כבר מכיר (למשל : בן משפחה, מדריך) יהיה בחדר בזמן ששואלים אותך את

השאלות

האם זה יכול לעזור?

כן

לא

ז. משהו אחר?

מה אפשר לעשות כדי שיהיה לך קל להשתתף במחקר?

5. אתה רוצה להשתתף במחקרים?

כן

לא

[למראיין: אם המראיין ענה על שאלה 5 כן, שאל -]

במחקרים על אילו נושאים אתה רוצה להשתתף?

[למראיין: אם מתקשה לענות, אפשר להיעזר בשאלות אלה שמציעות נושאים למחקרים -]

הנה כמה נושאים של מחקרים.

תגיד לי בבקשה, באילו נושאים של מחקרים אתה רוצה להשתתף:

א. איך להתאים את הסביבה לאנשים עם מוגבלות

האם אתה רוצה להשתתף במחקר כזה?

כן

לא

ב. בריאות ורפואה

האם אתה רוצה להשתתף במחקר כזה?

כן

לא

ג. עבודה ולימודים

האם אתה רוצה להשתתף במחקר כזה?

כן

לא

ד. מקום שגרים בו (למשל : דיור, הוסטל)

האם אתה רוצה להשתתף במחקר כזה?

כן

לא

ה. קשר עם חברים ומשפחה.

האם אתה רוצה להשתתף במחקר כזה?

כן

לא

ו. לקבל שירות מאנשים (למשל : במסעדה, בנק)

האם אתה רוצה להשתתף במחקר כזה?

כן

לא

ז. יש לך עוד נושא למחקר?

[מראיין: אם המרואיין ענה על שאלה 5 לא, שאל -]

למה אתה לא רוצה להשתתף במחקר?

[למראיין: אם מתקשה לענות, אפשר להיעזר בשאלות אלה -]

הנה כמה סיבות אפשריות.

תגיד לי בבקשה, למה אתה לא רוצה להשתתף במחקר:

א. מחקר לוקח זמן

כן

לא

ב. מחקר משעמם אותך

כן

לא

ג. אתה לא אוהב לענות על שאלות

כן

לא

ד. אתה פוחד שמשהו לא טוב יקרה לך אם אתה תשתתף במחקר

כן

לא

ה. מישהו אמר לך שאסור, או שלא כדאי, להשתתף במחקר

כן

לא

ו. סיבה אחרת?

אתה לא רוצה להשתתף במחקר כי....

6. האם יש מישהו שלא יסכים שאתה תשתתף במחקר?

כן

לא [מראיין: עבור לסוף השאלון]

[מראיין, אם המרואיין ענה על שאלה 6 כן, שאל -]

מי לא יסכים שאתה תשתתף במחקר?

[למראיין : אם מתקשה לענות, אפשר להיעזר בשאלות האלה -]

מי לא מסכים שאתה תשתתף במחקר?

א. מישהו מהמשפחה? אם כן, מי?

ב. אפוטרופוס (אדם שעוזר לך להחליט על בריאות או כסף)

ג. איש צוות. למשל : מדריך, רכז, מטפל.

ד. מישהו אחר? מי?

תודה רבה שענית על השאלות.

מזכות התשובות שלך ושל עוד משתתפים, אנחנו נוכל ללמוד

איך להתאים מחקרים לאנשים בדרך טובה יותר.

השותפים בהכנה של השאלון

הטופס פותח עבור המחקר :

[אתיקה מחקרית: לקראת פיתוח עקרונות מקצועיים וקווים מנחים לעריכת מחקרים בקרב אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית](#), פרופ' אורלי שפירא לשצ'ינסקי, 2023, אוניברסיטת בר אילן

סמלים לחוברת שאלון

מחקר

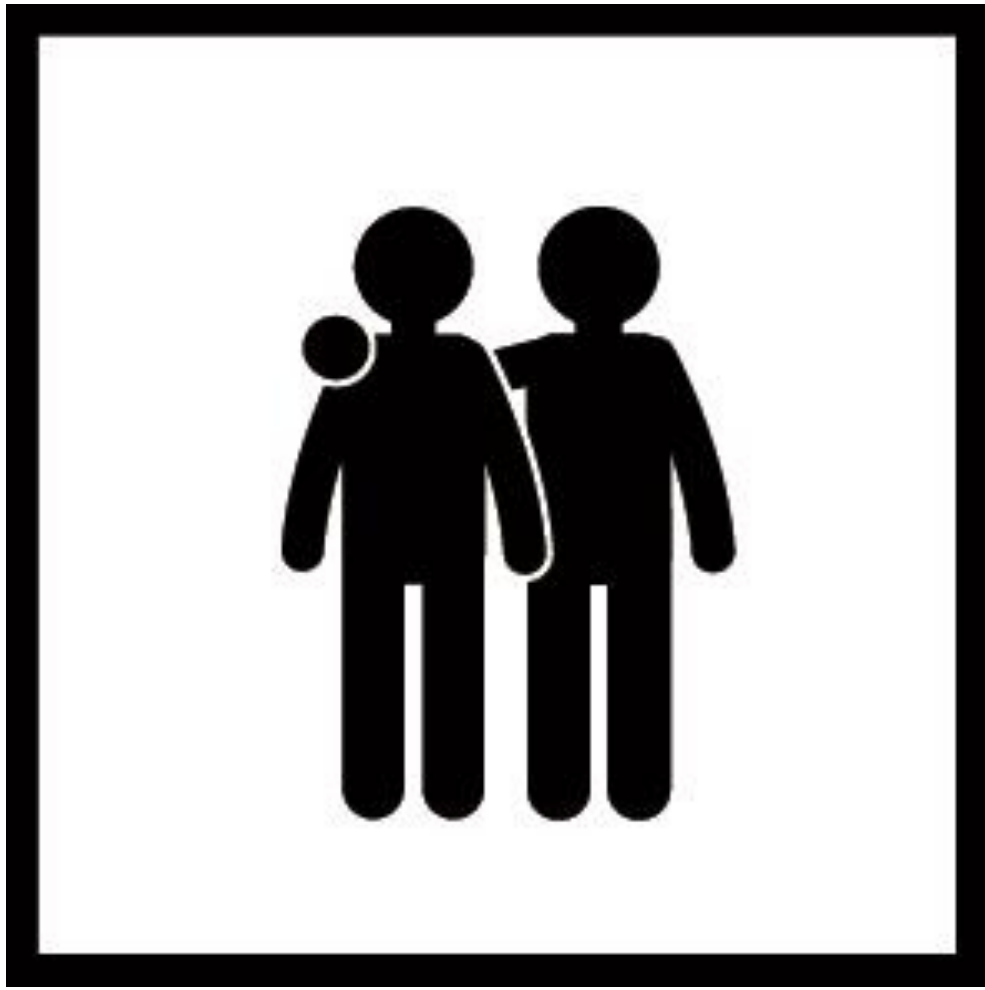
האם אתה חושב שזה טוב שאנשים כמוך ישתתפו במחקר?

מה אתה חושב על המקרה הבא:

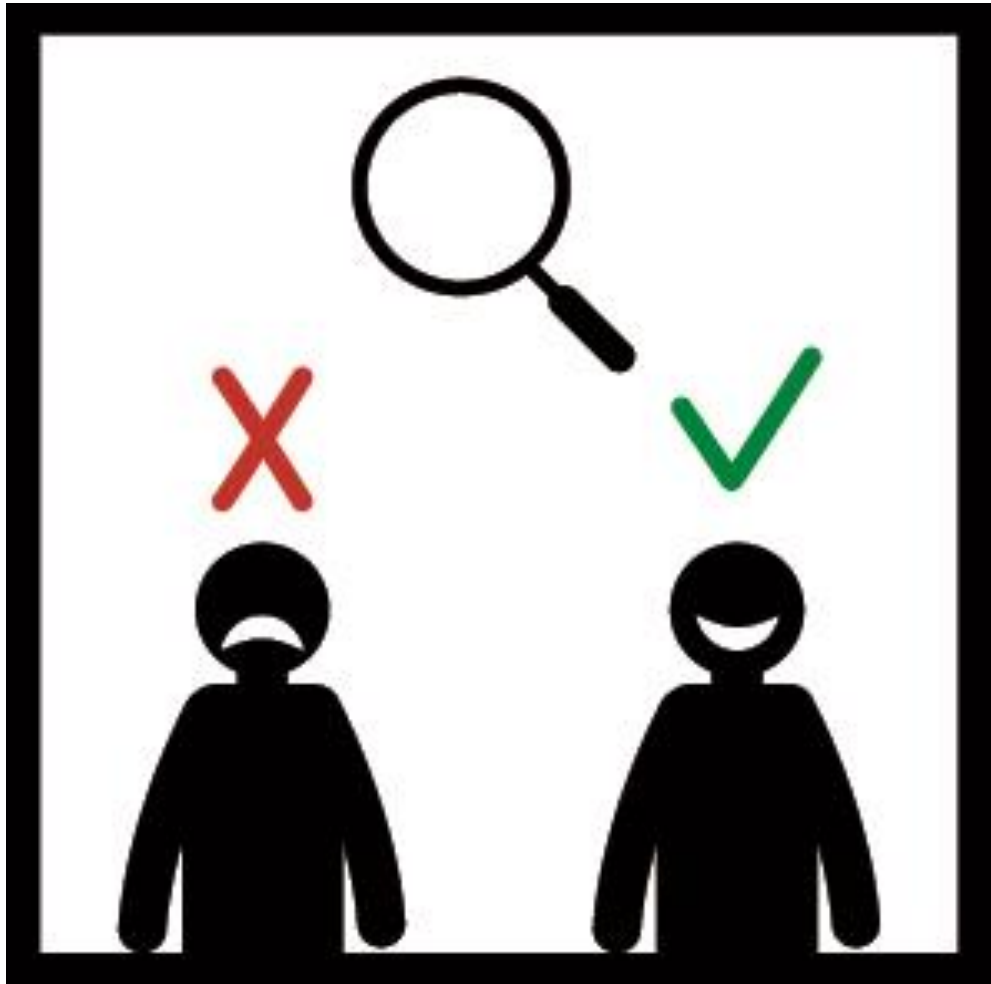
מה צריך לעשות, או להגיד, כדי שאדם שמשתתף במחקר ירגיש נעים ובטוח?

עכשיו אני רוצה לשאול אותך על דברים שיכולים לעזור לך להשתתף במחקר.

	☐
	☒
	☐

אתה רוצה להשתתף במחקרים?

במחקרים על אילו נושאים אתה רוצה להשתתף?

למה אתה לא רוצה להשתתף במחקר?

האם יש מישהו שלא יסכים שאתה תשתתף במחקר?

תודה רבה שענית על השאלות.

